

D'Ovidio F, Rooney JPK, Visser AE, et al. Association between alcohol exposure and the risk of amyotrophic lateral sclerosis in the Euro-MOTOR study. *J Neurol Neurosurg Psychiatry* 2019; 90(1): 11-19.

De literatuur over de relatie tussen alcohol en het risico op het ontwikkelen van ALS is tegenstrijdig. In dit grote onderzoek is de relatie tussen alcoholconsumptie, en rode wijn in het bijzonder, nader onderzocht. Er is gekozen voor rode wijn omdat deze rijk is aan antioxidanten¹. Het onderzoek is in een Europees samenwerkingsverband uitgevoerd, waarin mensen met ALS en controlepersonen hebben deelgenomen uit de regio's Piedmont en Val d'Aosta, Apulië en Lombardije in Italië, Ierland en Nederland.

In totaal waren er 1557 mensen met ALS en 2922 controlepersonen, met een gemiddelde leeftijd van 64 jaar en 58% van hen was man.

Er werden grote verschillen gevonden tussen de verschillende onderzoeksgroepen: mensen met ALS in Nederland dronken minder alcohol dan de controlepersonen en in Apulië meer dan de controlegroep. Uit analyse bleek dat in het algemeen het drinken van alcohol en rode wijn niet gerelateerd was aan een risico op ALS. Alleen in Apulië was er wel een relatie, mogelijk omdat daar meer rode wijn wordt gedronken dan in de andere onderzoeksgroepen, waar meer bier of gedestilleerd wordt gedronken. De groep huidige en voormalige drinkers werd vergeleken met mensen die nooit hadden gedronken. De voormalige drinkers bleken een hoger risico te hebben op het ontwikkelen van ALS. Voormalige drinkers van rode wijn uit Nederland en Apulië hadden een hoger risico op ALS.

In dit onderzoek werd door de onderzoekers in het algemeen geen relatie gevonden tussen het risico op ALS en het drinken van alcohol, maar bij de Nederlanders was het risico lager en bij de inwoners van Apulië was het risico hoger.

¹ Antioxidanten zijn een verzamelnaam voor stoffen zoals vitamine E en C die vrije radicalen wegvangen. Vrije radicalen zijn stoffen die in ongunstige gevallen schade kunnen geven aan cellen en weefsels. Die schade noemen we oxidatieve stress.